

سران و نام‌آوران ایرانی پیش از اسلام

پژوهش و نگارش

ایوب گبانچی

انتشارات سبزان

سرشناسه	: گیانچی، ایوب، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: سران و نام‌آوران ایرانی پیش از اسلام / پژوهش و نگارش: ایوب گیانچی.
مشخصات نشر	: تهران: سیزان، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص.
شابک	: 978-600-117-719-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: مشاهیر -- ایران Celebrities -- Iran مشاهیر -- ایران -- سرگذشته Celebrities -- Iran -- Biography ایران -- تاریخ -- پیش از اسلام Iran -- History -- To 633
رده‌بندی کنگره	: ۱۸۸۳ CT
رده‌بندی دیویی	: ۹۲۰/۰۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۴۴۸۹۸۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

انتشارات سیزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت (موسوی) - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۴۷۰۴۴-۸۸۳۱۹۵۵۸

سران و نام‌آوران ایرانی پیش از اسلام

• پژوهش و نگارش: ایوب گیانچی

• ناشر: سیزان

• خدمات نشر: واحد فنی سیزان

۸۸۳۴۸۹۹۱

• نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳

• تیراژ: ۲۰۰ نسخه

• قیمت: ۱۳۶۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: رفاه

فروش اینترنتی از طریق سایت آی‌آی‌کتاب www.iiketab.com

ISBN: 978-600-117-719-4

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۷۱۹-۴

سیاهه

سرنامه

رویه

۷	پیش درآمد
۹	آنچه دیگران درباره‌ی فرهنگ هنر و شهری‌گری (تملن) ایران نوشته‌اند
۱۲	بزرگان و وزیران ایرانی
۱۸	نام خزانه‌داران و حسابداران و بازرسان
۲۰	دهقانان، سرمایه‌داران، بازرگانان
۲۱	نیکوکاران و دهش‌مندان
۲۳	دادگزاران و داوران (قاضیان)
۲۳	کارگزاران و پیشکاران
۲۴	دانشمندان و هوشمندان
۲۶	ستاره‌شناسان و فیلسوفان
۲۸	پزشکان و داروسازان
۳۰	شهرسازان، رازی‌گران (معماران)، مهسازان (مهندسان و دیوارگران)
۳۳	هونیاک (خنیاک) گران و آوازه‌خوانان
۳۴	نویسندگان، دبیران
۳۸	موبدان، پارسایان و بهدینان
۴۴	مانویان و مزدکیان
۴۵	ترسایان و کشیشان روزگار ساسانی
۴۷	استانداران، فرمانداران، مرزبانان، شهربانان
۵۲	سرداران و لشکریان بزرگ
۷۰	دریانوردان، کشتی‌بانان (ناخدایان)
۷۲	پهلوانان و دلاوران
۷۴	نام بهدینان در فروردین یشت/اوستا
۸۶	نام شاهان ایران کهن
۸۸	نام شاهان ایران زمین (پیش از اسلام)
۸۸	شاهان انشان (ایلام)

۸۹.....	روزگار مادها.....
۹۰.....	پادشاهان هخامنشی.....
۹۰.....	بازهی تاریخی نخست.....
۹۱.....	بازهی تاریخی دوم.....
۹۴.....	بازهی فرمانروایی مقدونی و سلوکی.....
۹۵.....	پادشاهان سلوکی.....
۹۶.....	بازهی تاریخی پارتی‌ها.....
۹۶.....	سلسله‌ی اشکانیان.....
۹۹.....	روزگار ساسانی.....
۱۰۴.....	کسانی که از سلسله‌ی ساسانی نبودند.....
۱۰۵.....	یاری‌نامه.....
۱۰۹.....	نمایه.....

پیش درآمد

تاریخ ایران زمین با نام‌های بسیاری از بزرگان در زمینه‌های گوناگون می‌درخشد. نام‌آوران ایرانی پس از فروغ اسلام برای همه شناخته شده هستند، بیک (اما) شوربختانه، نام بیشتر بزرگان ایرانی پیش از اسلام ناشناخته مانده است. اندیشمندان و نوآوران ایرانی، بنا بر باورهای فردی و گاهی دینی، از آشکار شدن نام خود بر آثار، خودداری می‌کردند. به هر روی، نام رده و پیشینه‌ی برخی از این نام‌آوران به یادگار مانده است.

افزون بر این، برخی میرزاپوستان و ناآگاهان بر این باورند که در ایران باستان نه حکمت، اندیشه و اندیشمندی بوده و نه هنر، آفرینش و نه خط و نوشتاری.

آیا این کینه‌توزان و یا آسان‌باوران از خود پوسیده‌اند؟

چگونه می‌شود دانشگاهی به بزرگی دانشگاه جندی شاپور، استاد، دانشجو، حکیم، فرزانه و نویسنده‌ای نداشته باشد؟

یا این همه سازه‌های استوار مانند تخت جمشید (پارسه)، چغازنبیل شوش، شهر سوخته، تاق کسرا (ایوان مدائن)، آتشکده‌های آناهیتا، آذرگشسب، کاریان و ...، جاده‌های شاهی، شهرهای مارلیک، جیرفت، نسا (ترکمنستان)، صدرروازه (دامغان)، ارگ بم، سیلک (سی ارک) کاشان و ... به یکباره، بدون رازی گر (معمار) و مهساز (مهندس یا بنا) ساخته شده باشند؟!

کشوری که بیش از هزار سال به عنوان یکی از دو ابرقدرت جهان بوده، چگونه بدون پشتوانه‌ی آموزشی، فرهیژی، اقتصادی، نظامی و سیاسی می‌توانست ماندگار شود؟

آیا نسک‌های (کتاب‌های) تاگ نامک (تاج‌الملوک)، جاودان خرد، کارنامه‌ی اردشیر بابکان، درخت آسوریگ، پارسیک، کهن‌نامه، خوتای نامک، کاروند، داستان دینیک،

بندهشن بزرگ و ... را یونانی‌ها، هندیان و مصریان به پارسی و پهلوی نوشته‌اند؟! و ده‌ها پرسش دیگر.

این ندیم در سده‌ی سوم هجری در کتاب *الفهرست* خود از هشتاد نسک (کتاب) ایرانیان پیش از اسلام نام می‌برد (قدر مسلم، کتاب ابن ندیم را نخوانده‌اند).

به هر روی، خویشکاری (وظیفه) ما ایرانیان امروزی این است که نام بزرگان، ردان، نیک‌نامان، اندیشمندان، آزادگان و دلیران این کهن‌بوم را از یاد نبریم و این زنجیره‌ی چندهزارساله از اشوزرتشت، هیستاسپ، ابرکام، بزرگمهر، شاهین، برزویه، نکیس، باربد، شهریراز، راهزاد، آذریاد مهرسپندان، فرخزاد پور هرمز، آپاسای دبیر تا بزرگان پس از اسلام مانند، پورسینا، عطار، فارابی، ابن مقفع، بابک، خیام، فردوسی، حافظ، مولوی، ستارخان، باقرخان، نادرشاه، پروین اعتصامی، قمرالملوک وزیری، فروغ فرخزاد، مریم میرزاخانی، صادق هدایت و ... را به هم پیوند دهیم.

Airyanem xwareno yazamaide: فرایوان را می‌ستایم.

پاینده باشید

ایوب گبانچی